ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

15. juuni 2010 *

Kohtuasjas T-177/07,

Mediaset SpA, asukoht Milano (Itaalia), esindajad: advokaadid K. Adamantopoulos, G. Rossi, E. Petritsi ja A. Nucara, ning *solicitor* D. O'Keeffe ja *solicitor* P. Boyle,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Martenczuk, G. Conte ja E. Righini,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

keda toetab

Sky Italia Srl, asukoht Rooma (Itaalia), esindajad: esialgu advokaadid F. E. González Díaz ja D. Gerard, hiljem advokaat F. E. González Díaz,

menetlusse astuja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 24. jaanuari 2007. aasta otsus 2007/374/EÜ riigiabi C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) kohta, mida Itaalia Vabariik andis digitaaldekoodrite toetusega ostmiseks (ELT L 147, lk 1),

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová, kohtunikud K. Jürimäe (ettekandja) ja S. Soldevila Fragoso,

kohtusekretär: ametnik K. Pocheć,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. juuni 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1 24. detsembri 2003. aasta legge nº 350 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2004) ((seadus nr 350 ühe ja mitme aasta riigieelarve koostamise kohta (2004. aasta rahandusseadus); edaspidi „2004. aasta rahandusseadus")) artikli 4 lõige 1 sätestas:

„Igal ringhäälinguteenuse kasutajal, kes on täitnud oma kohustused jooksva aasta abonenttasu tasumisel ning kes ostab või üürib seadme, mis võimaldab võtta vastu tasuta levitatavat televisioonisignaali, mis ei tekita kasutajale või sisuteenuse osutajale kulusid ja mida edastatakse maapealse digitaaltehnoloogiaga (T-DVB/C-DVB), ja sellest tulenevaid interaktiivseid teenuseid, on õigus saada 2004. aasta eest riiklikku toetust 150 eurot. Toetuse maksmiseks ette nähtud eelarve on 110 miljonit eurot."

2 30. detsembri 2004. aasta legge nº 311 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2005) ((seadus nr 311 ühe ja mitme aasta riigieelarve koostamise kohta (2005. aasta rahandusseadus); edaspidi „2005. aasta rahandusseadus")) artikli 1 lõige 211 nägi ette kõnealuse meetme refinantseerimise samasuguse 110 miljoni euro suuruse dotatsiooniga, kuid dekoodri kohta makstavat toetust oli siiski vähendatud 70 euroni.

3 See süsteem kehtis kuni 1. detsembrini 2005.

4 Itaalia alustas televisioonisignaalide digiteerimist 20. märtsi 2001. aasta seadusega legge nº 66 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 23 gennaio 2001, nº 5, recante disposizioni urgenti per il differimento di termini in materia di trasmissioni radiotelevisive analogiche e digitali, nonché per il risanamento di impianti radiotelevisivi ([…]) –, mis sätestas, et üleminek digitaalrežiimile viiakse lõpule ja edastamine analoogrežiimis lõpetatakse 2006. aasta detsembriks. Nimetatud seaduse artikli 2*bis* punkt 5 sätestab sellega seoses:

„Programmide ja multimeedia teenuste teleülekanded maapealse edastamise sageduste kaudu peavad 2006. aasta lõpuks toimuma eranditult digitaaltehnoloogia vahendusel."

5 Hiljem lükati analoogülekannete lõpetamiseks ettenähtud kuupäeva edasi veel kahel korral: kõigepealt kuni 2008. aastani ja seejärel kuni 30. novembrini 2012.

6 Centro Europa 7 Srl esitas 11. mail 2004 Euroopa Ühenduste Komisjonile kaebuse selle peale, et Itaalia Vabariik andis 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 alusel toetust teatavate maapealse digitaaltelevisiooni dekoodrite ostmiseks. 10. veebruari 2005. aasta kirjas esitas Centro Europa 7 komisjonile täiendavat teavet ja märkis, et Itaalia valitsus on 2005. aasta rahandusseaduse artikli 1 lõikes 211 kavandanud kõnealuse meetme refinantseerimise.

7 Ka Sky Italia Srl esitas 3. mail 2005 kaebuse 2004. aasta rahandusseaduse ja 2005. aasta rahandusseaduse samade sätete peale.

8 Komisjon teavitas 21. detsembri 2005. aasta kirjaga Itaalia Vabariiki oma otsusest algatada 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 ja 2005. aasta rahandusseaduse artikli 1 lõike 211 suhtes (edaspidi koos „vaidlusalune meede") EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 ette nähtud ametlik uurimismenetlus (ELT 2006 C 118, lk 10; edaspidi „otsus ametliku uurimismenetluse algatamise kohta"). Komisjon kutsus kõiki huvitatud isikuid esitama nimetatud meetme kohta oma märkusi.

9 24. jaanuaril 2007 võttis komisjon vastu otsuse 2007/374/EÜ riigiabi C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) kohta, mida Itaalia Vabariik andis digitaaldekoodrite toetusega ostmiseks (ELT L 147, lk 1; edaspidi „vaidlustatud otsus").

10 Komisjon märkis kõigepealt, et kuna vaidlusaluse meetmega nähakse ette, et Itaalia Vabariik annab 2004. ja 2005. aasta jooksul toetust teatavate maapealse digitaaltelevisiooni dekoodrite ostmiseks, siis kujutab see meede endast riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, millest saavad kasu maapealse digitaalringhäälingu organisatsioonid, kes pakuvad tasulise televisiooni teenust – eelkõige tasulisi teleprogramme, ja kaabeltelevisiooni operaatorid, kes pakuvad tasulise digitaaltelevisiooni teenuseid.

11 Seejärel leidis komisjon, et vaidlusaluse meetme puhul ei ole ükski EÜ artikli 87 lõikes 3 ette nähtud erand kohaldatav. Eelkõige välistas ta võimaluse kohaldada EÜ artikli 87 lõike 3 punktis c ette nähtud erandit, kuna vaatamata sellele, et üleminek analoogringhäälingult digitaalringhäälingule kujutab endast eesmärki ühistes huvides, ei ole vaidlusalune meede selle eesmärgiga proportsionaalne. Seda järeldust oli põhjendatud eelkõige asjaoluga, et vaidlusalune meede ei olnud tehnoloogiliselt neutraalne, kuna seda ei kohaldatud digitaalse satelliittelevisiooni dekoodritele. Komisjon leidis siiski, et kui vaidlusalust meedet tuleb käsitada dekoodrite tootjatele antava riigiabina, saaks selle suhtes kohaldada EÜ artikli 87 lõike 3 punktis c ette nähtud erandit. Esiteks soodustataks sellega tegelikult tehnoloogilist arengut suurema talitlustoimega dekoodrite kasutuselevõtu kaudu, mille standardid on kõigile tootjatele kättesaadavad, ja teiseks saaksid kõik seda tüüpi dekoodrite tootjad, kaasa arvatud teistes liikmesriikides asuvad tootjad, finantseeringust kasu ning lõpuks oli vaidlusaluse

meetmega kaasnev dekoodrite nõudlus igasuguse digiteerimist soosiva riikliku poliitika – ka tehnoloogiliselt kõige neutraalsema – iseenesest vältimatu tulemus.

12 Sellest lähtudes määras komisjon ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud meetme kohaldamisel ebaseaduslikult antud abi tagastamise. Selleks andis komisjon toetuse summa arvutusmeetodi kohta mõningad suunised.

13 Vaidlustatud otsuse resolutsioon on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel 1

Kava, mida Itaalia Vabariik on ebaseaduslikult rakendanud tasulise televisiooni teenuseid pakkuvate maapealse digitaalringhäälingu organisatsioonide ja tasulise kaabeltelevisiooni operaatorite toetamiseks, on riigiabi, mis ei vasta ühisturu nõuetele.

Artikkel 2

1. Itaalia Vabariik võtab kõik vajalikud meetmed, et nõuda abisaajatelt tagasi artiklis 1 määratletud abi.

2. Abi nõutakse tagasi viivitamata ja siseriiklikes õigusaktides sätestatud korras, tingimusel, et see võimaldab otsust viivitamata ja tõhusalt rakendada. Tagastatavad summad peavad sisaldama intressi, mis on arvestatud alates sellest kuupäevast, mil abi anti abisaaja käsutusse, kuni kuupäevani, mil abi tagastatakse.

3. Lõike 2 alusel tagasimaksmisele kuuluv intress arvutatakse komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ [EÜ] artikli [88] kohaldamiseks) [ELT L 140, lk 1] V peatükis sätestatud korra kohaselt.

Artikkel 3

Itaalia Vabariiki kohustatakse kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist teavitama komisjoni meetmetest, mida otsuse täitmiseks on võetud. Itaaliat kohustatakse nõutud teabe esitamisel kasutama käesoleva otsuse lisas olevat küsimustikku.

Itaalia Vabariik peab esimeses lõikes osutatud aja jooksul esitama dokumendid, mis tõendavad, et kõnealuse ebaseadusliku ja ühisturuga kokkusobimatu abi saajate suhtes on algatatud tagasinõudemenetlus.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile."

14 24. jaanuari 2007. aasta otsusega K(2006) 6630 (lõplik) tunnistas komisjon ühisturuga kokkusobivaks abi, mille Itaalia Vabariik vastavalt 23. detsembri 2005. aasta seadusele legge nº 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) ((seadus nr 266 ühe ja mitme aasta riigieelarve koostamise kohta; edaspidi „2006. aasta rahandusseadus") – andis avatud rakendusliidesega digitaaldekoodrite ostmiseks (edaspidi „otsus 2006. aasta kohta"). Erinevalt vaidlustatud otsusest tunnistati 2006. aasta kohta tehtud otsuses käsitletud toetus „tehnoloogiliselt neutraalseks", sest seda oli võimalik anda kõigi digitaaltelevisiooni platvormide (nii maapealse levi, kaabel- kui ka satelliitlevi) dekoodrite soetamiseks, mis erinevalt „omaniku" dekoodritest olid interaktiivsed ja koostalitlusvõimega ehk n.ö „avatud" dekoodrid.

Menetlus ja poolte nõuded

15 Maapealse digitaalringhäälingu organisatsioon Mediaset SpA esitas vaidlustatud otsuse peale hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 23. mail 2007.

16 Sky Italia esitas 5. septembril 2007 Üldkohtu kantseleisse avalduse menetlusse astumiseks komisjoni nõuete toetuseks. Üldkohtu teise koja esimees rahuldas selle avalduse 10. jaanuari 2008. aasta määrusega.

17 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

18 Komisjon, keda toetab Sky Italia, palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Hagiavalduse lisa A.8 vastuvõetavus

Poolte argumendid

19 Komisjon, keda toetab Sky Italia, leiab, et hagiavalduse lisa A.8 „Itaalia ringhäälingusektor: lühiülevaade ajaloolisest ja õiguslikust kontekstist ning turuolukorrast" (edaspidi „lisa A.8") ning kõik viited sellele tuleb tunnistada vastuvõetamatuks ja Üldkohus ei tohi selle sisu arvesse võtta. Lisas A.8 on esitatud mitmed faktilised ja õiguslikud argumendid ja märkused, mida hagiavalduses ei ole. Seetõttu on nimetatud lisa ja viited sellele vastuolus Euroopa Kohtu põhikirja artikli 21 lõikes 1 ning Üldkohtu kodukorra artikli 44 lõikes 1 sätestatud kohustusega, mille kohaselt tuleb hagiavalduses märkida hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest.

20 Hageja väidab, et kõik tema hagi põhjenduseks esitatud väited on hagiavalduses käsitletud, mistõttu on komisjoni väide lisa A.8 ja sellele tehtud viidete vastuvõetamatuse kohta alusetu ja põhjendamata.

Üldkohtu hinnang

21 Üldkohus märgib kõigepealt, et hagiavalduses on viis viidet lisale A.8, mis asuvad paragrahvides 11 ja 109 ning joonealustes märkustes lehekülgedel 57, 94 ja 115.

22 Mis puutub esimesse viitesse hagiavalduse paragrahvis 11, siis tuleb märkida, et see asub sissejuhatava paragrahvi teises jaotises „Faktiline raamistik", mis eelneb kolmandale jaotisele „Tühistamisväited". Selle viitega lisale A.8 püütakse anda Üldkohtule ülevaade õiguslikust raamistikust ja turuolukorrast, millises vaidlusalust meedet tuleks uurida.

23 Järelikult ei saa komisjon esimese viite puhul heita hagejale ette seda, et ta viitas lisale A.8.

24 Mis puutub ülejäänud nelja viitesse, mis on esitatud kolmandas jaotises „Tühistamisviited", siis tuleb meenutada, et kuigi teatavate punktide osas võib hagiavalduse teksti põhjendada ja täiendada viidetega hagiavaldusele lisatud dokumentide lõikudele, on

lisadel üksnes tõenduslik ja abistav ülesanne (Üldkohtu 7. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-84/96: Cipeke *vs.* komisjon, EKL 1997, lk II-2081, punkt 34). Seega ei saa lisasid kasutada selleks, et neis täiendada hagiavalduses ülevaatlikult esitatud fakti- ja õigusväiteid, kajastades seal väiteid või argumente, mida hagiavalduses endas ei ole. Hageja peab hagiavalduses märkima täpselt oma väited, millele ta Üldkohtu hinnangut palub, ning vähemalt kokkuvõtlikult väidete aluseks olevad õiguslikud ja faktilised asjaolud (Euroopa Kohtu 31. märtsi 1992. aasta otsus kohtuasjas C-52/90: komisjon *vs.* Taani, EKL 1992, lk I-2187, punkt 17; Üldkohtu 28. aprilli 1993. aasta määrus kohtuasjas T-85/92: De Hoe *vs.* komisjon, EKL 1993, lk II-523, punkt 20, ja Üldkohtu 30. jaanuari 2007. aasta otsus kohtuasjas T-340/03: France Télécom *vs.* komisjon, EKL 2007, lk II-107, punkt 167).

25 Üldkohus tõdeb, et antud juhul on nelja viimase viite eesmärk – nagu selgub hageja märkustest – täpsustada esitatud väidete põhjenduseks toodud argumente.

26 Nii täpsustab leheküljel 57 toodud joonealune märkus kinnitust, mille kohaselt „on digiteerimise kohustus niisugune kohustus, mis on pandud maapealse ringhäälingu organisatsioonidele ja hagejale mitte aga teistel saateplatvormidel tegutsevatele ettevõtjatele".

27 Samuti täpsustab leheküljel 94 toodud joonealune märkus kinnitust, mille kohaselt „[k]attis toetus konkreetselt seadusega pandud ja vaid maapealset platvormi puudutava kohustuse täitmisega kaasnevad kulud".

28 Mis puutub viitesse paragrahvis 109, siis on sõnaselgelt märgitud, et „[lisast A.8] tuleneb, et analoogrežiimil töötavad ringhäälinguorganisatsioonid ei saanud vähimatki eelist ei sageduste ega ka turu osas".

29 Joonealune märkus leheküljel 115 aga täpsustab kinnitust, mille kohaselt „[o]n vaidlusalune meede proportsionaalne, kuna see piirdub koostalitlusvõime ja interaktiivsusega seonduva täiendava kuluga ning kuluga, mida hageja kandis konkreetselt nende kohustuste täitmisel, mille seadus talle otseselt pani".

30 Eeltoodud märkustest tuleneb, et vastupidi komisjoni kinnitusele soovitakse nelja viimati nimetatud viitega lisale A.8 põhjendada hageja hagiavalduses esitatud argumente. Peale selle tõdeb Üldkohus, et hageja ei esitanud oma hagiavalduses neid väiteid või argumente kokkuvõtlikult, mida ta seejärel käsitles lisas A.8.

31 Seega eksib komisjon, kui ta väidab, et lisa A.8 tuleb käsitada vastuvõetamatuna ja Üldkohus ei tohi seda arvesse võtta. Järelikult tuleb komisjoni väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Hagiavalduse nende lisade vastuvõetavus, mis on kohtumenetluse keelde tõlkimata

Poolte argumendid

32 Komisjon märgib, et mitu hagiavalduse lisa – A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 – on hageja esitanud vaid itaalia keeles, kuigi, nagu nõuab kodukorra artikli 35 lõige 3, peaks neile olema lisatud tõlge kohtumenetluse keelde.

33 Hageja väidab vastu, et ta esitab kõnealused lisad kohtumenetluse keeles vastavalt kodukorra artiklile 35, kui Üldkohus seda palub.

Üldkohtu hinnang

34 Kodukorra artikli 35 lõike 3 esimene ja kolmas lõik näevad ette järgmist:

„Kohtumenetluse keelt kasutatakse eelkõige poolte kirjalikes ja suulistes avaldustes ning neile lisatud dokumentides, samuti Üldkohtu protokollides ja kohtuotsustes.

Kõigile dokumentidele, mis on esitatud muus keeles kui kohtumenetluse keel, peab olema lisatud tõlge kohtumenetluse keelde.

Mahukate dokumentide puhul võib esitada tõlkeid väljavõtetest. Üldkohus võib siiski omal algatusel või poole taotlusel alati nõuda ulatuslikumat või täielikku tõlget."

35 Peale selle näeb Üldkohtu kohtusekretäri ametijuhendi (ELT 2007, L 232, lk 1) artikli 7 lõike 5 teine lõik ette:

„Kui menetlusdokumendile lisatud tõendile või dokumendile ei ole lisatud tõendi või dokumendi tõlget kohtumenetluse keelde, palub kohtusekretär asjassepuutuvalt poolelt see puudus kõrvaldada, kui tõlge on vajalik menetluse takistusteta läbiviimiseks."

36 Käesoleval juhul tuleb kõigepealt märkida, et komisjon ei ole sõnaselgelt taotlenud, et Üldkohus nõuaks hagejalt lisade A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 kohtumenetluse keelse tõlke esitamist. Tegelikult märkis komisjon vaid kostja märkuste lehekülje 15 joonealuses märkuses, et hageja on need hagi lisad esitanud ainult itaalia keeles ning ei ole lisanud tõlget kohtumenetluse keelde.

37 Vastupidi sellele, mida komisjon kodukorra ja kohtusekretäri ametijuhendi sätete kohta kinnitab, tuleb märkida, et kui üks pooltest ei ole tõlke esitamist taotlenud, siis palub kohtusekretär seda teha vaid juhul, kui tõlge on vajalik menetluse takistusteta läbiviimiseks (vt selle kohta Üldkohtu 18. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-29/01: Puente Martín *vs.* komisjon, EKL AT 2002, lk I-A-157 ja II-833, punkt 40).

38 Kuna pooled ei ole sellekohast taotlust esitanud, ei pidanud Üldkohus vajalikuks lisade A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 tõlke esitamist paluda järgmistel põhjustel. Esiteks, mis puutub lisadesse A.1–A.4, siis need on esitatud selleks, et täita menetlusnõuded seoses poolte ja nende esindajate identifitseerimisega. Teiseks on lisas A.7 esitatud käesolevas kohtuasjas vaidlustatud õigusakt. See Euroopa Liidu

Teatajas pärast nimetatud hagi esitamist avaldatud akt on aga tõlgitud kõikidesse liidu ametlikesse keeltesse, sealhulgas käesoleva kohtuasja menetluse keelde. Kolmandaks, mis puutub lisadesse A.11, A.12 ja A.13, siis nendes on toodud siseriikliku õiguse asjakohased sätted. Need sätted on aga sisuliselt toodud – vt *in extenso* – vaidlustatud otsuse põhjendustes 7, 6 ja 10, mis võimaldab eeldada, et selle otsuse autor on võimeline nende sisust aru saama.

39 Eeltoodud arutluskäigust järeldub, et komisjonil ei ole õigust heita hagejale ette, et ta ei ole esitanud lisade A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 ja A.13 kohtumenetluse keelset tõlget.

Väited

40 Hageja esitab oma hagi põhjenduseks hagiavalduses neli väidet, mille kohaselt on esiteks rikutud EÜ artikli 87 lõiget 1, teiseks on vaidlusaluse meetme ühisturuga kokkusobivuse hindamisel EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses tehtud ilmne hindamisviga ja on ilmselt rikutud õigusnormi, kolmandaks on rikutud EÜ artiklit 253 ja neljandaks on rikutud nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ […] artikli [88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), artiklit 14 ning õiguspärase ootuse ja õiguskindluse põhimõtteid.

41 Kohtuistungil väitis hageja sisuliselt, et komisjon tegi 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 kohaldamisala kindlaks määrates ilmse hindamisvea.

42 Tuleb uurida selle viimase väite vastuvõetavust ning seejärel võtta seisukoht nelja hagiavalduses esitatud väite osas.

Selle väite vastuvõetavus, mille kohaselt on 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 kohaldamisala kindlaksmääramisel tehtud ilmne hindamisviga

Poolte argumendid

43 Hageja vaidlustas kohtuistungil sõnaselgelt asjaolu, et 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 kohaselt on digitaalse satelliitringhäälingu organisatsioonid vaidlusaluse meetmega antava eelise saajate hulgast välja arvatud. Kui Üldkohus esitas hagejale küsimuse, milles ta palus viimasel täpsustada, millises kirjaliku menetluse etapis ta selle vastuväite oli esitanud, siis vastas ta, viidates oma repliigi paragrahvile 69 ja järgnevatele ning paragrahvile 76 ja järgnevatele.

44 Kui Üldkohus palus komisjonil ja Sky Italial kohtuistungil selle vastuväite suhtes seisukoht võtta, siis kinnitasid nad, et kuna see väide on esitatud hilinenult, siis tuleb see tunnistada vastuvõetamatuks.

Üldkohtu hinnang

45 Tuleb meenutada, et kodukorra artikli 44 lõike 1 punktist c ja artikli 48 lõikest 2 nähtub, et menetluse aluseks olevas hagiavalduses tuleb esitada hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest ning menetluse käigus ei või esitada uusi väiteid, välja arvatud juhul, kui need tuginevad faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus.

46 Nagu selgub hageja avaldustest kohtuistungil, ei esitanud ta kõnealust väidet hagiavalduses vaid repliigis. Pealegi ei väida hageja, et nimetatud väide tugineks faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus.

47 Seega, lähtudes eespool punktis 45 viidatud Üldkohus kodukorra sätetest, tuleb väide, mille kohaselt on 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 kohaldamisala kindlaksmääramisel tehtud ilmne hindamisviga, vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud EÜ artikli 87 lõiget 1

48 Esimese väite kohaselt seisneb EÜ artikli 87 lõike 1 rikkumine selles, et komisjon järeldas, et vaidlusalune meede kujutab endast riigiabi nimetatud sätte tähenduses. See väide jaguneb neljaks osaks, mis puudutavad vastavalt: esiteks kaudselt kasusaaja mõistet, teiseks majandusliku eelise puudumist, kolmandaks vaidlusaluse meetme valikulisuse puudumist ja neljandaks konkurentsimoonutuse puudumist.

Esimese väite teine osa, mille kohaselt ei ole majanduslikku eelist

– Poolte argumendid

49 Hageja leiab esiteks, et vaidlusalune meede ei anna talle ühtegi niisugust majanduslikku eelist, mis looks uue ärivõimaluse. Nimelt kinnitab komisjon vaidlustatud otsuses ekslikult ja ilma ühegi tõendita, et see meede võimaldas ringhäälinguorganisatsioonidel vältida dekoodrite jaoks antava toetusega – mille ta ekslikult kvalifitseeris turul laialt levinud ettevõtlustavaks – seonduvate kulude kandmist. Hageja sõnul on see kinnitus õige vaid tasulise televisiooni operaatorite puhul ja seda stabiilsete lepinguliste suhte tõttu, mis neil on oma abonentidega sõlmitud. Kui niisuguseid stabiilseid lepingulisi suhteid ei ole, pole maapealse digitaaltelevisiooni organisatsioonidel mingisugust huvi toetada koostalitlusvõimega dekoodrite omandamist. Neil tekib isegi ärakasutamise oht, kuna nende konkurendid kasutavad samuti toetust ära.

Vaidlusalusest meetmest saavad kasu pigem tarbijad, kes saavad endale soetada avatud tehnoloogiaga dekoodrid.

50 Teiseks kinnitab hageja, et vaidlusalune meede ei anna talle eelist paremaks tasulise televisiooni turule sisenemiseks ega vaatajaskonna loomiseks. Hageja vaidleb selles osas vastu sellele, et vaidlusalune meede on võimaldanud tal luua tasulise televisiooni vaatajaskonna või siseneda tasulise televisiooni turule väheste kuludega. Kõigepealt tuleb mainida, et tarbijate eelistuse määrab kindlaks edastavate programmide kvaliteet ja omadused mitte dekoodri hind. Pealegi said vaidlusalusest meetmest kasu kõik maapealse digitaalringhäälingu operaatorid, isegi potentsiaalsed. Lõpuks kindlustab ja tagab vaidlusalune meede digitaaltelevisioonile ülemineku ajal kõigile analoogrežiimil televisiooni kättesaadavuse.

51 Lisaks ei võtnud komisjon arvesse investeeringuid, mis hageja on teinud digiteerimiseks ja ka tasulise televisiooni teenuste pakkumise käivitamiseks. Hageja kinnitab veel, et komisjoni mainitud eeliseid võis kasutada ükskõik milline tasulise digitaaltelevisiooni organisatsioon, sealhulgas ka tulevased turukonkurendid, ning selline mõju on kõigil digitaaltelevisiooni toetavatel meetmetel, kaasa arvatud tehnoloogilisest vaatenurgast kõige neutraalsematel.

52 Kolmandaks kinnitab hageja, et toetus vastab koostalitlusvõimega ja interaktiivsete dekoodrite täiendavale maksumusele, mida komisjon vaidlustatud otsuse punktis 85 ka möönis.

53 Hageja väidab, et Sky Italia argumendid seoses väidetavate eelistega, mida hageja olevat saanud – nimelt „riskivaba" pääs uuele turule, riigipoolne ettevõtlustoetus ja juurdepääs madalama maksumusega kapitalile –, tuleb tunnistada vastuvõetamatuks või vähemalt põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

54 Komisjon, keda toetab Sky Italia, palub väite selle osa tagasi lükata.

– Üldkohtu hinnang

55 Esimese väite teise osa ja ka selle väite ülejäänud kolme osa suhtes seisukoha võtmiseks tuleb kõigepealt uurida 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 ja 2005. aasta rahandusseaduse artikli 1 lõike 211 kohaldamisala, et teha kindlaks, kas vaidlusaluse meetmega võidi toetada nii maapealset digitaalplatvormi kui ka digitaalset satelliitplatvormi.

56 Sellega seoses tuleb märkida, et 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 esimese lause kohaselt pidi makstama 150 eurot (mida 2005. aasta rahandusseaduses vähendati 70-le eurole) riiklikku toetust igale ringhäälinguteenuse kasutajale, kes on täitnud oma kohustused jooksva aasta abonenttasu tasumisel ning kes ostab või üürib seadme, mis võimaldab võtta vastu maapealse digitaaltelevisiooni signaali ja sellega seonduvaid interaktiivseid teenuseid, mis ei tekita kasutajale või sisuteenuse osutajale kulusid.

57 Nende sätete kohta tuleb öelda, et nii nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 7 õigesti märkis, oli vaidlusalusest meetmest kasusaamise tingimuseks kolme kumulatiivse tingimuse täitmine, sealhulgas oli tingimus osta või üürida seade, mis võimaldab võtta vastu maapealse digitaaltelevisiooni signaale.

58 Üldkohus märgib lisaks, et hageja heitis oma hagiavalduse paragrahvis 122 komisjonile sõnaselgelt ette, et ta oli teinud kaks otsust – vaidlustatud otsus ja otsus 2006. aasta kohta –, mis on vaidlusaluse meetme ja 2006. aasta rahandusseaduses ette nähtud meetme ühisturuga kokkusobivuse küsimuses vasturääkivad, kuigi hageja sõnul võeti need meetmed sisuliselt võrreldavatel asjaoludel. Hageja väidab oma etteheite põhjenduseks, et ainus põhjus, miks komisjon muutis vaidlustatud otsuses tehtud kokkusobimatuse järelduse 2006. aasta kohta tehtud otsuses vastupidiseks, on see, et Itaalia seadusandja oli lisanud sätted, mis võimaldasid hõlmata konkreetselt satelliitringhäälingu organisatsioonid.

59 Nii selgub hagiavalduse lõikest 122, et hageja ei vaidlusta seda, et Itaalia seadusandja pidas lõpuks vajalikuks 2006. aasta rahandusseaduse vastuvõtmisel hõlmata vaidlusaluse meetme kohaldamisala määratlevate sätetega sõnaselgelt satelliittelevisiooni organisatsioonid.

60 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et vaidlusalusest meetmest ei saanud ilmselgelt kasu tarbija, kes otsustas osta või üürida seadme, mis võimaldas vastu võtta vaid digitaalse satelliittelevisiooni signaale. Järelikult ei vastanud nimetatud meede tehnoloogilise neutraalsuse nõudele, mille komisjon on digitaaltelevisiooni turu abimeetmete suhtes kehtestanud.

61 Kõigepealt tuleb märkida, et vastupidi hageja väitele ei oma selle hindamisel, kas kvalifitseerida nimetatud meede riigiabiks, tähtsust asjaolu, kas ringhäälinguorganisatsioonid oleksid vaidlusaluse meetme puudumisel dekoodrite ostmist finantseerinud.

62 Selles küsimuses omab tähtsust hoopis see, kas dekoodrite ostu toetamine lõi eelise niisugustele maapealse ringhäälingu organisatsioonidele nagu hageja. Sellega seoses tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 82–95 tõi komisjon detailselt välja kõik põhjused, miks vaidlusalune meede kujutab tema arvates majanduslikku eelist maapealse ringhäälingu organisatsioonidele. Ta rõhutas selles osas õigustatult eriti asjaolu, et teleprogramme edastava ringhäälinguorganisatsiooni äritegevuse jaoks on vaatajaskonna hõlvamine otsustava tähtsusega. Üldkohus lisab, et komisjon tõi välja põhjused, miks ta jõudis järeldusele – milles tal on õigus –, et ühelt poolt on vaidlusalune abimeede ajendanud tarbijaid minema üle analoogrežiimilt maapealsele digitaallevi režiimile, vähendades ühtlasi kulusid, mis maapealse digitaaltelevisiooni organisatsioonidel oleks tulnud kanda, ja teiselt poolt on meede võimaldanud neil samadel organisatsioonidel maine kaubamärgistamise ja klientuuri säilitamisega kindlustada oma juba olemasolevat turupositsiooni võrreldes uute konkurentidega.

63 Samal põhjusel tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt ei olnud maapealse ringhäälingu organisatsioonidel mingisugust huvi toetada dekoodrite ostmist seetõttu, et neil oli ärakasutamise oht, mis väljendus selles, et nende konkurendid oleksid samuti toetust ära kasutanud. Igal juhul ei võta asjaolu, et hageja jagab toetusest tulenevat eelist teiste ringhäälinguoperaatoritega sellelt meetmelt ära eelist, mis tal hageja jaoks on.

64 Ka see, et vaidlusalune meede on väga soodus tarbijatele, kuna see alandab keerukamate dekoodrite hinna lihtsate dekoodrite hinnani, ei mõjuta mingil moel asjaolu, et

nimetatud meede kujutab endast ka eelist maapealse ringhäälingu organisatsioonidele ja kaabeltelevisiooni operaatoritele.

65 Mis puutub argumenti, et televaatajate jaoks on otsustava tähtsusega mitte dekoodri hind vaid edastavate programmide omadused, siis Üldkohus leiab, et kuigi need omadused võivad televaatajate valikut mõjutada, on dekoodri hind siiski otsustav kriteerium, mida televaatajad valiku tegemisel arvestavad. Käesoleval juhul tõi tarbijatele otseselt antud toetus automaatselt kaasa selle seadme ostu- või üürihinna alanemise, mis võimaldab vastu võtta maapealse digitaaltelevisiooni signaale. Niisugune hinnaalandus võib aga mõjutada hindade suhtes tähelepanelike tarbijate valikut.

66 Mis puutub argumenti, et vaidlusalune meede tagab üldise ja tasuta televisioonirežiimi digitaaltelevisioonile ülemineku ajal, siis tuleb märkida, et see asjaolu ei sea kahtluse alla meetme kvalifitseerimist riigiabiks EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Pealegi võib see asjaolu olla üks neist, mida tuleb arvesse võtta siis, kui uurida vaidlusealuse meetme ühisturuga kokkusobivust EÜ artikli 87 lõike 3 seisukohast.

67 Samal põhjusel tuleb tagasi lükata ka hageja argument, mille kohaselt on toetus vajalik, kuna normaalsetes turutingimustes ei kannaks ta vabatahtlikult täiendavat kulu, mis on koostalitlusvõimega dekoodrite ostmiseks vajalik.

68 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb – ilma et oleks vaja võtta seisukoht Sky Italia esitatud argumentide vastuvõetavuse ja põhjendatuse suhtes –, et komisjonil oli õigus,

kui ta leidis, et vaidlusalune meede võimaldas maapealse digitaalringhäälingu organisatsioonidel ja kaabeltelevisiooni operaatoritel, kelle hulka hageja kuulub, saada võrreldes satelliitringhäälingu organisatsioonidega soodustust EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, ning järelikult tuleb esimese väite teine osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Esimese väite esimene osa, mis käsitleb kaudselt kasusaaja mõistet

– Poolte argumendid

69 Hageja väidab, et komisjonil ei olnud õigus, kui ta Euroopa Kohtu 19. septembri 2000. aasta otsusele kohtuasjas C-156/98: Saksamaa *vs.* komisjon (EKL 2000, lk I-6857) ja Euroopa Kohtu 13. juuni 2002. aasta otsusele kohtuasjas C-382/99: Madalmaad *vs.* komisjon (EKL 2002, lk I-5163) tuginedes leidis, et vaidlusalune meede, millest otseselt kasusaajad on lõpptarbijad, kujutab endast eelist EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, millest saavad kaudselt kasu mõned operaatorid.

70 Hageja kinnitab esiteks, et need kaks kohtuotsust ei ole käesoleval juhul asjakohased. Kaudselt kasusaajate osa peaks olema erinev, kui otsene eelis antakse pigem individuaalsetele tarbijatele kui ettevõtjatele. Kuna vaidlusalusest meetmest otseselt ja esmalt kasusaajad ei tegele majandustegevusega, siis seda enam on nimetatud meede EÜ artikli 87 lõike 1 kohaldamisalast välistatud.

71 Teiseks väidab hageja, et põhjus, miks komisjon otsustas meelevaldselt kitsendada kaudselt kasusaajate mõistet, et hõlmata sellega vaid maapealse digitaalringhäälingu organisatsioonid ja kaabeltelevisiooni operaatorid, kes pakuvad tasulise televisiooni teenuseid, ei ole selge. Ta kinnitab eelkõige, et maapealse digitaalringhäälingu organisatsioonid ja kaabeltelevisiooni operaatorid üldiselt võivad ka vaidlusalusest meetmest kaudselt kasu saada. Hageja lisab, et komisjon jättis vaidlusalusest meetmest kasusaajate kategooriast meelevaldselt välja dekoodrite tootjad.

72 Repliigis täpsustab hageja, et ta ei vaidlusta võimalust, et riigiabil võib olla kaudselt kasusaajaid, kuid ta vaidlustab kaudselt kasusaaja mõiste kohaldamise tingimuste täidetuse vaidlustatud otsuses.

73 Komisjon väidab esiteks, et EÜ artikli 87 lõige 1 ei sisalda ühtegi nõuet selle kohta, kuidas abi tuleb anda. Teiseks oleks EÜ artikli 87 lõike 2 punkt a täiesti ülearune, kui – nagu hageja kinnitab – abi, mis antakse esmajärjekorras tarbijatele, ei saaks kunagi käsitada riigiabina EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kolmandaks räägib hageja seisukohale vastu eespool punktis 69 viidatud kohtuotsus Madalmaad *vs.* komisjon, mis kinnitab, et otseselt kasusaajat võib nagu kaudselt kasusaajatki käsitada riigiabi saajana EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Neljandaks märgib komisjon, et kui järgida hageja põhjendust, mille kohaselt ei ole tarbijatele antav abi kunagi riigiabi, saaks riigiabi reguleerivatest õigusnormidest lihtsalt mööda minna, andes tarbijatele toetust asjade või teenuste ostmise tingimusel. Viiendaks vaidlustab komisjon hageja kinnituse, mille kohaselt olevat ta meelevaldselt otsustanud kitsendada kaudselt kasusaajate mõistet ning hõlmata sellega üksnes maapealse ringhäälingu organisatsioonid ja kaabeltelevisiooni operaatorid, kes pakuvad tasulise televisiooni teenuseid.

– Üldkohtu hinnang

74 Poolte vahel pole vaidlust küsimuses, et niisugused digitaaltelevisiooni turu operaatorid nagu hageja ei saanud vaidlusalusest meetmest kasu otseselt.

75 Siiski tuleb meenutada, et EÜ artikkel 87 keelab riigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik millisel kujul antava abi, tegemata vahet selles osas, kas abiga seonduvad eelised antakse otseselt või kaudselt. Kohtupraktikas on sedastatud, et eelis, mis on otseselt antud teatavatele füüsilistele või juriidilistele isikutele, kes ei ole ilmtingimata ettevõtjad, võib endast kujutada kaudset eelist ja sellest tulenevalt riigiabi teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes on ettevõtjad (Üldkohtu 4. märtsi 2009. aasta otsus kohtuasjas T-424/05: Itaalia *vs.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 108).

76 Hageja väide, mille kohaselt ei saa tarbijatele antud toetust kvalifitseerida riigiabiks operaatoritele, kes tarbitavaid tooteid või pakuvad teenuseid, on vastuolus ka EÜ artikli 87 lõike 2 punktiga a, mille kohaselt sobib ühisturuga kokku üksiktarbijatele antav sotsiaalabi, kui sellist abi antakse ilma asjassepuutuvate toodete päritolul põhineva diskrimineerimiseta. Nagu komisjon märgib, oleks nimetatud säte üleliigne, kui nõustuda hageja väitega.

77 Mis lõpuks puutub hageja etteheitesse, et ei ole selge, mis põhjustel komisjon kitsendas kaudselt kasusaajate mõistet, hõlmates sellega üksnes maapealse ringhäälingu organisatsioonid ja kaabeltelevisiooni operaatorid, kes pakuvad tasulise televisiooni teenuseid, siis see väide tuleb tagasi lükata kui asjakohatu. Kui oletada nii, nagu hageja väidab, et komisjon leidis, et kõik maapealse ringhäälingu organisatsioonid ja kaabeltelevisiooni operaatorid võivad saada vaidlusalusest meetmest kaudselt kasu,

siis tuleb tõdeda, et see ei mõjuta mingil moel asjaolu, et vaidlusalusest meetmest ei saanud kasu saada satelliittelevisiooni organisatsioonid, nagu sai mainitud eespool punktides 55–60.

78 Samal põhjusel tuleb asjakohatuse tõttu tagasi lükata etteheide, mille kohaselt komisjon jättis vaidlusalusest meetmest kasusaajate kategooriast meelevaldselt välja dekoodrite tootjad.

79 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et komisjonil oli õigus, kui ta kvalifitseeris hageja vaidlusalusest meetmest kaudselt kasusaajaks. Järelikult tuleb esimese väite esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Esimese väite kolmas osa, mille kohaselt ei ole vaidlusalune meede valikuline

– Poolte argumendid

80 Hageja kinnitab, et komisjon rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusalune meede on selle väidetavalt diskrimineeriva laadi tõttu valikuline. Hageja meelest ajas komisjon segamini valikulisuse ja väidetava diskrimineerimise mõisted, mistõttu ta ei tõendanud nõuetekohaselt, et valikulisuse kriteerium oli täidetud.

81 Komisjon märgib, et see hageja kinnitus ei rajane ühelgi tõendil. Selle eelise valikulisus, mille vaidlusalune meede maapealse ringhäälingu organisatsioonidele ja kaabeltelevisiooni operaatoritele annab, on tõendatud asjaoluga, et ükski muu ettevõtja,

ning konkreetselt satelliittelevisiooni organisatsioonid, ei saa sellest kasu. Järelikult on esimese väite kolmas osa samuti põhjendamata.

– Üldkohtu hinnang

82 Kõigepealt tuleb mainida, et hageja märkis kohtuistungil – vastuseks Üldkohtu küsimusele, milles tal paluti selgitada esimese väite kolmanda osa põhjenduseks esitatud argumente –, et erinevalt valikulisusest, mis on põhiline näitaja, mille alusel kvalifitseeritakse meede riigiabiks EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, ei ole diskrimineerimist selles artiklis nimetatud. Hageja lisas, et komisjon ajas segamini diskrimineerimise ja valikulisuse ning ei olnud tehnoloogilistes küsimustes neutraalne, kui ta kinnitas, et tegemist oli diskrimineerimisega.

83 Tuleb meenutada, et kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c kohaselt peab hagiavalduses olema märgitud hagi ese ning ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Kohtupraktika kohaselt peavad need olema märgitud piisavalt selgelt ja täpselt, et kostja saaks valmistuda enda kaitsmiseks ning Üldkohus saaks vajaduse korral teha asjas otsuse täiendavate andmeteta. (Üldkohtu 18. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-387/94: Asia Motor France jt *vs.* komisjon, EKL 1996, lk II-961, punkt 106, ning Üldkohtu 29. jaanuari 1998. aasta otsus kohtuasjas T-113/96: Dubois et Fils *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1998, lk II-125, punkt 29). Õiguskindluse ja korrakohase õigusemõistmise tagamiseks peavad selleks, et argument oleks vastuvõetav, selle aluseks olevad põhilised õiguslikud ja faktilised asjaolud kas või kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt nähtuma hagiavalduse tekstist endast (vt selle kohta Üldkohtu 25. juuli 2000. aasta määrus kohtuasjas T-110/98: RJB Mining *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-2971, punkt 23

ja seal viidatud kohtupraktika, ning Üldkohtu 10. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-195/00: Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-1677, punkt 26).

84 Käesolevas asjas ei vasta argumendid, mille hageja oma esimese väite kolmanda osa põhjenduseks nii hagiavalduses kui ka kohtuistungil esitas, kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c sätestatud selguse ja täpsuse nõuetele. Hageja ei selgita üldse, kuidas niisugune asjaolu, et abi, mida antakse diskrimineerivalt, nii et sellest saavad kasu vaid teatavad ettevõtjate kategooriad, nagu Üldkohus vaidlusaluse meetme puhul eespool punktides 57 ja 60 tõdes, ei võimalda jõuda järeldusele, et see abi on valikuline EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.

85 Järelikult tuleb esimese väite kolmas osa vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Esimese väite neljas osa, mille kohaselt ei olnud konkurentsi moonutamist

– Poolte argumendid

86 Hageja kinnitab kõigepealt, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta järeldas, et vaidlusalune meede moonutab põhjendamatult konkurentsi ühisturul.

87 Esiteks väidab hageja, et kõik satelliitringhäälingu organisatsioonid, sealhulgas Sky Italia, said samuti toetusest kasu, pakkudes „hübriid"-dekoodreid, st dekoodreid, mis võimaldavad vastu võtta nii maapealseid kui ka satelliitsignaale. Toetus kattis täiendava kulu, mis tekkis maapealse televisioonisignaali vastuvõtmiseks vajaliku tehnoloogia lisamisel. Igal juhul tõendas asjaolu, et Sky Italia majandustulemused asjaomasel turul jäid suurepäraseks, et toetused tema olukorda sisuliselt ei mõjutanud.

88 Teiseks tuleb konkurentsimoonutuse puudumise hindamisel arvesse võtta seda, et satelliitringhäälingu platvormidele kohaldatava käibemaksu määr on soodsam kui maapealse ringhäälingu platvormide puhul. Niisiis kompenseerib vaidlusalune meede seda majanduslikku eelist, mille esimestele annab vähendatud määraga käibemaksu kohaldamine. Selle argumendi põhjenduseks viitab hageja ühele kaebusele ühenduse õiguse rikkumise kohta ja ühele kaebusele seoses riigiabiga, mis mõlemad esitati komisjonile 13. märtsil 2007. Hageja palub Üldkohtul lükata Sky Italia vastuvõetamatuse vastuväide seoses maksusoodustusega, mida saavad satelliitringhäälingu organisatsioonid, vastuvõetamatuse tõttu tagasi põhjusel, et komisjon, kelle toetuseks Sky Italia menetlusse astus, ei esitanud seda väidet ise.

89 Kolmandaks väidab hageja, et kuna vaidlusalune meede avaldab satelliitplatvormile konkurentsialast survet, siis võimaldas see vastupidi konkurentsi arendada. Peale selle võimaldab vaidlusalune meede saada tarbijatel sama hinnaga dekoodreid, mis annavad juurdepääsu palju ulatuslikumale pakkumisele. Lõpuks on ühisele eesmärgile – soodustada avatud standardeid – omane ka nende tehnoloogiate välistamine, mis on kaitstud omandiõigusega, ja see ei moonuta konkurentsi. Ainus konkurentsimoonutus satelliitplatvormide ja maapealsete platvormide vahel on maapealse ringhäälingu organisatsioonide kahjuks, kuna Sky Italia otsustas keelata kolmandatele isikutele juurdepääsu tema krüpteerimistehnoloogiale.

90 Neljandaks heidab hageja komisjonile ette, et ta tegi kaks otsust – vaidlustatud otsuse ja otsuse 2006. aasta kohta –, mis on vaidlusaluse meetme ja 2006. aasta rahandusseaduses ette nähtud meetme ühisturuga kokkusobivuse küsimuses vasturääkivad, kuigi hageja sõnul võeti need meetmed sisuliselt võrreldavatel asjaoludel. Hageja väidab oma etteheite põhjenduseks, et ainus põhjus, miks komisjon muutis vaidlustatud otsuses tehtud kokkusobimatuse järelduse 2006. aasta kohta tehtud otsuses vastupidiseks, on see, et Itaalia seadusandja oli lisanud sätted, mis võimaldasid hõlmata konkreetselt satelliitringhäälingu organisatsioonid.

91 Viiendaks heidab hageja repliigis – tuginedes komisjoni 25. septembri 2007. aasta otsusele K(2007) 4286 (lõplik) abi (N 103/2007) kohta digitaaldekoodrite ostmiseks ja Soria provintsis antennide kohandamiseks (edaspidi „Soria otsus") – komisjonile ette ka seda, et ta tegi vaidlustatud otsuse meelevaldselt. Hageja märgib, et Soria otsuse lõikes 16 tunnistas komisjon käsitletava meetme ühisturuga kokkusobivaks põhjusel, et tehnoloogiline neutraalsus oli tagatud, sest „dekoodrid, mille ostmist toetati, võimaldavad vastu võtta mitte ainult neid ringhäälingu signaale, mida edastatakse maapealse digitaaltelevisiooni tehnoloogia (TNT) abil, vaid ka neid, mida edastatakse kaabli, satelliidi ja/või interneti kaudu". Hageja arvates nägi Soria otsuses käsitletud meede sellest kasusaamise tingimusena ette asjaolu, et TNT dekoodrid oleksid interaktiivsed ja koostalitlusvõimega, et võimaldada vastu võtta ka teistelt platvormidelt saadetavaid signaale nagu käesoleval juhul.

92 Järgmisena ei riku vaidlustatud meede hageja sõnul digitaalringhäälingu organisatsioonide vahelise võrdse kohtlemise põhimõtet. Tegelikult on digitaalplatvormide erinev kohtlemine õigustatud sellega, et nende olukord on erinev. Igal juhul on selle põhimõtte võimalik rikkumine õigustatud, kui arvestada tolle aja turuolukorra tegelikke näitajaid ja avatud standardite edendamist. Hageja sõnul ei hõlmatud satelliitplatvormi spetsiaalselt just selle tõttu, et ei olnud seda tüüpi avatud standardil põhinevat pakkumist ega mingisugust tõenäosust, et niisugune pakkumine võiks

vaidlusaluse meetme lühikese kohaldamisaja jooksul tekkida. Lisaks kinnitab hageja, et satelliittelevisiooni turgu iseloomustas see, et turul oli üks ettevõtja – Sky Italia –, kellel oli loomulik monopol, mis iseenesest takistas turulepääsu. Lõpuks märgib hageja veel, et pärast 2006. aasta rahandusseadusega tehtud muudatust, võimaldamaks toetada kõigi koostalitlusvõimega dekoodrite ostu, ei valinud Sky Itaalia dekoodreid, mille soetamiseks toetust anti.

93 Kolmandaks kinnitab hageja, et kuna vaidlustatud otsus ei vasta selgelt küsimusele, kas probleem, mille tõttu vaidlusalune meede on ühisturuga kokkusobimatu, seondus tehnoloogilise neutraalsusega või väidetava väiksemate kuludega turulepääsuga, siis rikkus komisjon õiguskindluse põhimõtet. Hageja viitab selle argumendi põhjenduseks argumentidele, mille ta esitas neljanda väite raames.

94 Komisjon, keda toetab Sky Italia, märgib esiteks, et hageja ei esita tõendeid väidetava ilmse hindamisvea kohta, mille komisjon olevat teinud, kui ta järeldas, et vaidlusalune meede moonutab konkurentsi, soodustades maapealse ringhäälingu operaatoreid. Teiseks eksis hageja väites, et digitaalplatvormide erinev kohtlemine on õigustatud sellega, et nende olukord on erinev. Samuti ei ole hagejal õigus, kui ta väidab, et vaidlusaluse meetme võtmise ajal ei olnud avatud standardil põhinevat satelliitringhäälingu pakkumist. Kolmandaks oli komisjon tunnistanud vaidlustatud otsuses vaidlusaluse meetme ühisturuga kokkusobimatuks põhjusel, et see ei järginud tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet. Järelikult kinnitas ta oma muutumatut seisukohta, mille kohaselt on digiteerimise soodustamiseks antava riigiabi ühisturuga kokkusobivuse tingimuseks tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtte järgimine.

– Üldkohtu hinnang

95 Mis esiteks puutub argumenti, mille kohaselt Sky Italial oli võimalus saada vaidlusalusest meetmest kasu, pakkudes „hübriid"-dekoodreid, siis tuleb märkida, et niisugune argument rõhutab nimetatud meetme valikulisust. Satelliitringhäälingu operaatorite nagu Sky Italia poolt „hübriid"-dekoodrite turulelaskmisega kaasneksid täiendavad kulud, mis – mõjutades tarbijatele müügi hinda – saaksid paremal juhul kompenseeritud vaidlusaluse meetmega, millest saavad kasu tarbijad. Seega on satelliitringhäälingu organisatsioonid võrreldes maapealse ringhäälingu organisatsioonidega ja kaabeltelevisiooni operaatoritega ebasoodsamas olukorras, kuna viimastel ei ole vaja kajastada vaidlusalusest meetmest kasu saavatele tarbijatele müüdavate dekoodrite hinnas mingisuguseid täiendavaid kulusid. Järelikult tuleb see argument põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

96 Lisaks sellele ei oma tähtsust asjaolu, et pärast 2006. aasta rahandusseadusega tehtud muudatust, võimaldamaks toetada kõigi koostalitlusvõimega dekoodrite ostu, ei loobunud Sky Itaalia patenditud tehnoloogiaga dekoodritest niisuguste dekoodrite kasuks, mille soetamiseks võis toetust saada. Nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 110 märkis, ei saa tegelikult välistada, et tegemist on strateegiaga, mis võib sõltuda mitmest asjaolust, näiteks äriühingu poolt varem tehtud investeeringud, ja valikust oodata komisjoni otsust seoses uue meetme kokkusobivusega.

97 Mis teiseks puutub argumenti, mille kohaselt konkurentsialane surve satelliitplatvormile võimaldas konkurentsi edasi arendada, siis leiab Üldkohus, et hageja möönab selle argumendi põhjendusega, et maapealse ringhäälingu ja satelliitringhäälingu platvormide vahel on konkurents ning et vaidlusalune meede seda konkurentsi kahjustab.

98 Mis puutub hageja argumentidesse, et mitmed asjaolud moonutavad konkurentsi satelliitplatvormide kasuks, siis tuleb märkida, et niisugused argumendid ei oma tähtsust, kui on vaja hinnata, kas vaidlusalune meede omakorda moonutab või võib moonutada konkurentsi ühisturul.

99 Mis kolmandaks puutub hageja kinnitusse, et vaidlustatud otsus ja otsus 2006. aasta kohta võeti vastu võrreldavatel asjaoludel, siis see on ilmselt ebatäpne. Nagu tõdes Üldkohus eespool punktides 57 ja 60, on vaidlusalusest meetmest kasusaamine satelliitsignaali dekoodrite puhul välistatud. Nagu selgub hagiavalduse paragrahvist 122, kohaldatakse 2006. aasta rahandusseadust aga ka satelliitsignaali dekoodrite suhtes.

100 Mis neljandaks puutub argumenti vaidlustatud otsuse meelevaldusest seoses Soria otsusega, mille kohaselt olid selles otsuses viidatud meetmete kohaldamise tingimused samad kui vaidlusalusel meetmel, siis leiab Üldkohus, et see argument ei ole edukas.

101 On tõsi, et komisjoni seisukoht Soria otsuse lõikes 16, mida on tsiteeritud eespool punktis 91, on võinud hagejat nimetatud otsuses viidatud meemete kohaldamisala osas eksitada.

102 Kuid tuleb tõdeda, nagu märgib ka komisjon, et nii Soria otsuse põhjenduse 58 sõnastus kui ka vastuerepliigi lisas toodud kirja sõnastus võimaldavad selles osas kõrvaldada igasuguse kahtluse.

103 Nagu selgub Soria otsuse põhjendusest 58, tõdes komisjon sõnaselgelt, et selles otsuses viidatud meede võimaldas tarbijatel osta tänu toetusele, mis ei sõltunud platvormi tehnoloogiast, mis tahes tüüpi dekoodri (kas maapealse levi, kaabellevi, satelliitlevi

või lairiba-interneti), mida ta soovis kasutada. Niisiis järeldas ta sõnaselgelt, et nimetatud meede järgis tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet.

104 Üldkohus tõdeb veel, et nagu väitis komisjon, ilma et hageja oleks sellele vastu vaielnud, kontrollis komisjon enne Soria otsuse tegemist, et meede järgiks tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet. Nagu selgub vastuvõtupliigi lisas toodud kirjast, kinnitasid Hispaania ametiasutused vastuseks ühele komisjoni sellekohasele küsimusele 23. juuli 2007. aasta kirjas sõnaselgelt, et saatja tüüp ei ole toetuse andmise tingimuste hulgas, mistõttu oli „võimalik toetada niisuguste dekoodrite ostu, mida kasutatakse maapealse digitaaltelevisiooni, kaabellevi [või] satelliitlevi vastuvõtmiseks […]".

105 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb asuda seisukohale, et vastupidi vaidlusalusele meetmele võis Soria otsuses viidatud meetmest kasu saada kõikide digitaaltelevisiooni edastustehnoloogiate puhul. Järelikult, kuna vaidlustatud otsuse ja Soria otsuse aluseks olnud asjaolud on ilmselt erinevad, ei ole hagejal alust väita, et kui võrrelda komisjoni järeldusi nimetatud otsustes, saab jõuda järeldusele, et vaidlustatud otsus on meelevaldne. Seega tuleb argument vaidlustatud otsuse meelevaldsusest võrreldes Soria otsusega põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

106 Mis viiendaks puutub argumenti, et digitaalringhäälingu organisatsioonide vahelise võrdse kohtlemise põhimõtet ei ole rikutud ning et võimalik rikkumine on igal juhul õigustatud, siis tuleb sedastada järgnevat.

107 Mis ühelt poolt puutub hageja argumenti, et satelliitplatvormi ei ole vaidlusaluse meetme kohaldamisalaga sõnaselgelt hõlmatud konkreetsemalt selle tõttu, et ei olnud seda tüüpi pakkumist, mis põhineks avatud standardil ega ka mingisugust võimalust,

et niisugune pakkumine võis vaidlustatud meetme lühikese kohaldamisaja jooksul tekkida, siis tuleb märkida – nagu seda teeb komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 164 –, et komisjon tõdes, et Sky Italia alustas alles 2004. aastal suletud standarditega tehnoloogiale üleminekut, mis kestis kuni 2005. aasta esimeste kuudeni, ning hageja ei vaidle sellele vastu. Seetõttu leiab Üldkohus, et komisjonil oli õigus, kui ta sellest vaidlustatud otsuse samas põhjenduses järeldas, et Sky Italia oleks võinud teha teistsuguse valiku, kui vaidlusalune meede oleks hõlmanud ka satelliitplatvormi.

108 Mis teiselt poolt puutub hageja kinnitusse, et satelliittelevisiooni turgu iseloomustas see, et seal oli ainult üks ettevõtja – Sky Italia –, kellel oli loomulik monopol, mis iseenesest takistas turulepääsu, siis tuleb sedastada, et see argument ei oma tähtsust, kui on vaja hinnata, kas vaidlusalune meede omakorda moonutab või võib moonutada konkurentsi ühisturul.

109 Mis kuuendaks puutub argumenti väidetavast komisjonipoolsest õiguskindluse põhimõtte rikkumisest, siis vaidlustatud otsusest tuleneb, et see on ilmselt põhjendamata. Vaidlustatud otsusest ja eelkõige selle põhjendustest 104, 135 ja 140 nähtub sõnaselgelt, et vaidlusaluse meetme kokkusobimatus tulenes otseselt tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtte rikkumisest. Üldkohus lisab veel, ilma et hageja sellele vastu vaidleks, et vaidlustatud otsuse põhjendusest 36 tuleneb, et ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses oli komisjon välja toonud oma kahtlused selle kohta, kas vaidlusalune meede rikub tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet või ei.

110 Eeltoodust lähtudes tuleb esimese väite neljas osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

111 Sellest tulenevalt ning arvestades eespool punktides 68, 79, 85 ja 110 tehtud järeldusi, tuleb esimene väide tervikuna põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, et vaidlusaluse meetme ühisturuga kokkusobivuse hindamisel EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses on tehtud ilmne hindamisviga ja on ilmselt rikutud õigusnormi

Hagiavalduse paragrahvides 93–96 esitatud argumentide vastuvõetavus

– Poolte argumendid

112 Komisjon, keda toetab Sky Italia, leiab, et hageja argumendid hagiavalduse paragrahvides 93–96 pole piisavalt selged. Tema sõnul piirdub hageja vaid üldise viitega oma analüüsile, mis käsitleb abi puudumist. Pealegi seonduvad need asjaolud, mida komisjon hageja arvates arvesse ei võtnud, küsimusega, kas on tegemist riigiabiga ja mitte küsimusega, kas abi on ühisturuga kokkusobiv. Lisaks ei esita hageja komisjoni sõnul ühtegi selgitust nimetatud asjaolude kohta ega täpsusta, kuidas need argumendid mõjutavad EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c kohaselt tehtavat hinnangut. Nendel põhjustel tuleb jätta hageja argumendid hagiavalduse paragrahvides 93–96 vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

113 Hageja väidab, et isegi kui analüüs on erinev sõltuvalt sellest, kas tegemist on abi olemasolu või selle kokkusobivusega, on need küsimused siiski tehniliselt seotud. Järelikult toetavad abi kohta esitatud argumendid ka tühistamisväiteid, mis seonduvad kokkusobivusega, ning see ei mõjuta nende vastuvõetavust.

– Üldkohtu hinnang

114 Esiteks kinnitab hageja hagiavalduse paragrahvides 93–96, et komisjon tegi ilmse hindamisvea EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c kohaldamisel. Ta viitab sellega seoses oma analüüsile riigiabi puudumise kohta. Ta lisab, et vaidlustatud otsuses ei analüüsinud komisjon vaidlusaluse meetme majanduslikku konteksti. Esiteks ei ole komisjon välja toonud, et vaidlusalune meede nägi ette toetuse liidus heakskiidetud tehnoloogia edendamiseks, nimelt avatud tehnoloogia, mis võimaldab koostalitlusvõimet ja interaktiivsust; teiseks, et toetused vastasid selle tehnoloogiaga kaasnevatele täiendavatele kuludele; kolmandaks, et toetused olid kooskõlas liidu soovitustega, ning neljandaks, et toetused ei andnud majanduslikku eelist. Lõpuks ei võtnud komisjon hageja sõnul arvesse asjaolusid, et tegelik konkurentsimoonutus turul oli tingitud sellest, et eksisteeris suletud standardeid soosiv poliitika, erinevust avatud standardite ja suletud standardite vahel, ega seda, et toetused katsid seadusega pandud kohustuste täitmisega kaasnevad kulud.

115 Teiseks ei sisalda hagiavalduse paragrahvides 93–96 toodud argumendid, mida on korratud punkti 3.2 alapunktis a: „kostja tegi ilmse hindamisvea", sugugi argumente teise väite põhjenduseks, vaid nende eesmärk on sisse juhatada teise väite kolmanda osa põhjenduseks toodud argumendid, mis on esitatud punkti 3.2 alapunktis b: „kostja ületas oma hindamisruumi piire ning tegi ilmse vea asjaolude ja olukorra hindamisel, jõudes järeldusele, et [vaidlusalune] meede oli ühisturuga kokkusobimatu".

116 Nii kinnitab hageja hagiavalduse paragrahvis 96, mis eelneb punkti 3.2 alapunktile b, et kuna komisjon ei teinud nõuetekohast majandusliku konteksti analüüsi, siis tegi ta vaidlusaluse meetme hindamisel ilmse vea ja sellest tulenevalt ka ilmse vea järeldades, et nimetatud meede oli ühisturuga kokkusobimatu.

117 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et komisjoni vastuväide, mille kohaselt hagiavalduse paragrahvides 93–96 väidetavalt toodud argumendid on vastuvõetamatud, tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teise väite esimene osa, mis käsitleb viga järelduses, mille kohaselt vaidlusalune meede ei aita kaasa turutõrgete kõrvaldamisele

– Poolte argumendid

118 Hageja kinnitab, et komisjon tegi ilmse hindamisvea ning ei uurinud asjaomast turgu piisavalt – järeldades, et vaidlusalune meede ei olnud EÜ artikli 87 lõike 3 punktiga c kooskõlas – järgmisel neljal põhjusel.

119 Esiteks vaidlustab ta vaidlustatud otsuses tehtud järelduse, mille kohaselt muudab kohustuslik digitaalrežiimile ülemineku kuupäev vaidlusaluse meetme ebasobivaks. See järeldus on vastuolus mitte ainult komisjoni seisukohaga tema varasemates maapealse digitaaltelevisiooni valdkonna otsustes, vaid näitab ka seda, et komisjon ei ole turuoperaatorite vahelise koordineerimise probleemiga seonduva turutõrke olemasolu mõju õigesti hinnanud.

120 Teiseks väidab hageja, et vaidlusalune meede kujutab endast nende digiteerimiskulude kompenseerimist, mida tarbijad peavad avatud tehnoloogiaga, koostalitlusvõimet ja interaktiivsust võimaldava dekoodri omandamiseks kandma.

121 Kolmandaks kinnitab hageja, et vaidlustatud otsuses ei võetud arvesse niisuguste välismõjude olemasolu nagu turutõrge. Selles osas järeldas komisjon vaidlustatud otsuses meelevaldselt ja ilma ühegi objektiivse põhjenduseta, et maapealse ringhäälingu organisatsioonidele oli normaalne toetada avatud tehnoloogiaga dekoodrite ostmist ja kanda seetõttu ka ärakasutamisest tulenevad kulud. Hagejal ei ole aga olnud mingisugust huvi toetada dekoodrite ostmist konkurentide huvides, kuna ta võis täiesti vabalt jätkata kasumi saamist analoogturul.

122 Lisaks ei võtnud komisjon arvesse ka asjaolu, et vaidlusalune meede ei moonutanud konkurentsi, vaid pigem julgustas kasutama avatud standardeid ja interaktiivsust vastavalt liidu soovitustele. Hageja kinnitab veel lisale A.8 viidates, et komisjon ei saanud aru õiguslikust raamistikust ega asjaomase turu arengust. Lõpuks kritiseerib hageja asjaolu, et komisjon ei võtnud vaidlustatud otsuses arvesse ka kulusid, mis kaasnesid sageduste jaotamisel õigusliku ebakindlusega, ning leiab, et komisjon tegi vea, kui ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 157 kinnitas, et analoogtelevisiooni kontsessioonid on antud ilma hankemenetluseta ja tähtajatult.

123 Neljandaks heidab hageja komisjonile ette, et ta ei suutnud tõendada, miks vaidlusalune meede ei soodustanud innovatsiooni, kuigi ta möönab, et nimetatud meede võimaldas alandada interaktiivsust võimaldavate dekoodrite hinda, viies selle samale tasemele lihtsate dekoodrite hinnaga.

124 Komisjon väidab, et hageja arutluskäik on ilmselt ekslik ja rajaneb vaidlustatud otsuse „moonutatud" tõlgendusel. Komisjon oli selgelt möönnud, et vaidlusalune meede võis teenida ühiseid huve – üleminekut digitaalsele režiimile ning avatud ja interaktiivsetele standarditele selles kontekstis. Pealegi ei olnud kategooriliselt välistatud asjaolu, et vaidlusalune meede võis teatavatele turutõrgetele mõju avaldada. Siiski ei oleks ükski neist kaalutlustest tohtinud õigustada selle toetuse kohaldamisalast satelliitplatvormi väljajätmist.

– Üldkohtu hinnang

125 Esiteks viitab hageja EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c rikkumisele, seades kahtluse alla komisjoni hinnangu, mille kohaselt ei olnud digitaaldekoodrite ostmiseks antav toetus turuoperaatorite vahelise koordineerimisprobleemi lahendamiseks vajalik, kuna see oli kohustusliku tähtajaga digitaalrežiimile üleminekuks juba lahendatud. Et abi oleks ühisturuga kokkusobiv EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses, peab see taotlema ühistes huvides eesmärki ning olema selle eesmärgi saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne. Vaidlusaluse meetme väidetav ühistes huvides eesmärk on kõrvaldada turutõrge, mis väljendub peamiselt turuoperaatorite vahelises koordineerimisprobleemis ja takistab digitaalringhäälingu arengut. Ilma et oleks vaja uurida, kas komisjon võttis – nagu väidab hageja – vaidlustatud otsuses varasemate maapealse digitaaltelevisiooni valdkonna otsustega võrreldes erineva seisukoha, leiab Üldkohus, et käesoleval juhul võimaldab digitaalrežiimile ülemineku tähtaja kohustuslikkus operaatorite vahelise koordineerimisprobleemi lahendada, mistõttu ei olnud dekoodrite ostmise toetamine vajalik.

126 Nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 146 rõhutab, pidid turul juba tegutsevad teleringhäälingu organisatsioonid käsitama analoogrežiimil ülekannete lõpetamiseks seadusliku tähtaja määramist kui fakti ja sellest lähtudes alustama uute kaubandusstrateegiate väljatöötamist. Nagu on märgitud vaidlustatud otsuse põhjenduses 147, ei olnud oht jõuda operaatorite vahelise koordineerimisprobleemi tõttu tarbijate arvu kriitilise piirini – arvestades maapealse televisiooni olulisust Itaalias – igal juhul veel nii suur, et ettevõtjad ei tuleks sellega toime. Seega tuleb hageja argument tagasi lükata.

127 Mis teiseks puutub argumenti, et vaidlusalune meede oli kompensatsioon tarbijatele, siis tuleb märkida, et nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 148 rõhutas, ei õigusta see argument, vaatamata sellele, et ta õigustab tarbijatele antud abi, siiski diskrimineerimist erinevate platvormide vahel, kuna ei ole vaja suunata tarbijaid eelistama ühte konkreetset digitaalplatvormi, nagu seda teeb vaidlusalune meede. Seega tuleb argument põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

128 Kolmandaks, hageja argument, mille kohaselt komisjon ei võtnud arvesse niisuguste välismõjude olemasolu nagu turutõrge, on ebatäpne. Vaidlustatud otsuse põhjenduses 160 möönab komisjon nimelt sõnaselgelt välismõju olemasolu, mis digitaalrežiimile üleminekuga kaasneb, ja sellest tuleneda võiva ärakasutamise probleeme. Pealegi, nagu komisjon samas põhjenduses rõhutab, ei saa need kaalutlused õigustada asjaolu, et abi on suunatud valikuliselt maapealsele televisioonile ja et satelliitplatvorm on abisaajate hulgast välja jäetud. Järelikult tuleb see argument põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

129 Neljandaks tuleb samadel põhjustel tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt ei ole komisjon suutnud tõendada, et vaidlusalune meede ei soodustanud innovatsiooni.

Komisjon möönis vaidlustatud otsuse põhjendudes 162 tõesti sõnaselgelt, et vaidlustatud meede ühtlustab interaktiivsete dekoodrite hinna lihtsamate mudelite hinnaga, mis interaktiivseid teenuseid ei võimalda. Isegi kui vaidlusalune meede soodustab interaktiivsete ja koostalitlusvõimega dekoodrite kasutamise kaudu innovatsiooni, ei saa niisugune soodustamine siiski õigustada – nagu see selgub eespool punktides 57 ja 60 – satelliitplatvormi vaidlusalusest meetmest kasusaajate hulgast väljajätmist.

130 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et teise väite esimene osa tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teise väite teine osa, mis käsitleb viga järelduses, mille kohaselt vaidlusalune meede ei olnud turutõrgete kõrvaldamiseks vajalik ja proportsionaalne vahend

– Poolte argumendid

131 Hageja kinnitab, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta järeldas, et vaidlusalune meede ei olnud turutõrgete kõrvaldamiseks vajalik ja proportsionaalne vahend. Mis konkreetsemalt puutub meetme proportsionaalsusse, siis väidab hageja ühelt poolt,

et see piirdus koostalitlusvõime ja interaktiivsuse täiendava maksumuse ja kuluga, mis ta kandis just seadusest tulenevaid kohustusi täites, ja teiselt poolt, et nimetatud meede oli piiratud kestusega ning selle kohaldamine lõppes 1. detsembril 2005.

132 Komisjon väidab, et hageja argumendid tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata, kuna need ei võta arvesse tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet.

– Üldkohtu hinnang

133 Isegi kui oletada, et hageja kinnitused, mille kohaselt vaidlusalune meede oli turutõrgete kõrvaldamiseks vajalik ja proportsionaalne, on õiged, ei saa see asjaolu siiski õigustada satelliitringhäälingu organisatsioonide väljajätmist nimetatud meetmest kasusaajate hulgast.

134 Kuna just tehnoloogilise neutraalsuse puudumine sundis komisjoni käsitama abi ühisturuga kokkusobimatuna, siis tuleb teise väite teise osa põhjenduseks esitatud argumendid tagasi lükata.

135 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et teine väide tuleb tagasi lükata kui põhjendamatu.

Kolmas väide, mille kohaselt on rikutud EÜ artiklit 253

Poolte argumendid

136 Hageja kinnitab, et vaidlustatud otsust pole piisavalt põhjendatud ning seega on see vastuolus EÜ artikliga 253 nii riigiabi puudutavas osas kui ka ühisturuga kokkusobivust puudutas osas.

137 Mis puutub abi olemasollu, siis hageja heidab komisjonile ette eelkõige seda, et ta ei selgitanud, millest tuleneb või võib tuleneda konkurentsimoonutus ühisturul. Esiteks ei kirjeldanud komisjon asjaomast turgu ega nimetatud turu olukorda eelnevalt nõuetekohaselt. Teiseks jättis komisjon vaidlustatud otsuses uurimata küsimuse, kas moonutus oli tegelik või võimalik. Peale selle ei põhjendanud komisjon, miks ta jättis dekoodrite valmistajad vaidlusalusest meetmest kasusaajate kategooriast välja. Lõpuks jättis ta muu hulgas piisavalt põhjendamata väidetava vaatajaskonna loomise ning väidetava tasulise televisiooni turule väiksemate kuludega sisenemise.

138 Mis puutub vaidlusaluse meetme ühisturuga kokkusobivuse võimalikku analüüsi, siis vaidlustatud otsus ei täpsusta, kas probleem seisneb selles, et tehnoloogilise neutraalsuse kriteerium ei ole väidetavalt täidetud või kas see seisneb väidetavas tasulise televisiooni turule väiksemate kuludega sisenemises.

139 Komisjon, keda toetab Sky Italia, leiab, et otsus on piisavalt põhjendatud ja EÜ artikli 253 nõuetega kooskõlas.

Üldkohtu hinnang

140 Esiteks tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt on EÜ artikli 253 rikkumist puudutav väide erinev sellest väitest, mis puudutab ilmset hindamisviga. Nimelt kui esimene, millega peetakse silmas põhjenduste puudumist või nende ebapiisavust, kuulub olulise menetlusnormi rikkumise alla ja on avalikul huvil põhinev väide, mille ühenduste kohus peab tõstatama omal algatusel, siis teine, mis puudutab otsuse sisulist õiguspärasust, kuulub asutamislepingu rakendusnormi rikkumise alla ning ühenduse kohus võib seda uurida vaid siis, kui hageja sellele on viidanud. Põhjendamiskohustuse küsimus on seega erinev põhjenduse põhjendatusest (Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, EKL 1998, lk I-1719, punkt 67).

141 Teiseks peab põhjendus väljakujunenud kohtupraktika kohaselt selgelt ja ühemõtteliselt väljendama institutsiooni kaalutlusi nii, et ühest küljest saaksid huvitatud isikud aru võetud meetme põhjendustest, et oma õigusi kaitsta ja kindlaks teha, kas otsus on sisuliselt põhjendatud, ja teisest küljest saaks kohus teostada kontrolli meetme seaduslikkuse üle (eespool punktis 140 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, punkt 63; Üldkohtu 6. märtsi 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-228/99 ja T-233/99: Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-435, punkt 278, ja Üldkohtu 14. jaanuari 2004. aasta otsus kohtuasjas T-109/01: Fleuren Compost *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-127, punkt 119).

142 Pealegi ei ole nõutud, et põhjenduses oleks täpsustatud kõik asjakohased faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna otsuse põhjenduse vastavust EÜ artikli 253 nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti ja asjassepuutuva valdkonna kogu õiguslikku regulatsiooni silmas pidades (Euroopa Kohtu 22. märtsi 2001. aasta otsus kohtuasjas C-17/99: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 2001, lk I-2481, punkt 36; Üldkohtu 15. juuni 2000. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ja T-23/98: Alzetta jt *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-2319, punkt 175, ning eespool punktis 141 viidatud kohtuotsus Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen *vs.* komisjon, punkt 279).

143 Komisjon ei pea nimelt seisukohta võtma kõigi huvitatud isikute esitatud argumentide osas, vaid ta võib piirduda otsuse seisukohalt olulise tähtsusega asjaolude ja õiguslike kaalutluste esitamisega (Üldkohtu 8. juuni 1995. aasta otsus kohtuasjas T-459/93: Siemens *vs.* komisjon, EKL 1995, lk II-1675, punkt 31, ja eespool punktis 141 viidatud kohtuotsus Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen *vs.* komisjon, punkt 280). Euroopa Kohus leidis niisiis, et komisjonil ei olnud kohustust võtta seisukohta asjaolude suhtes, mis olid ilmselgelt asjakohatud, tähtsusetud või selgelt teisejärgulised (eespool punktis 140 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, punkt 64).

144 Kolmandaks nõuab põhjendamiskohustus meetme kvalifitseerimisel abiks, et oleks näidatud, miks komisjon leiab, et asjaomane meede kuulub EÜ artikli 87 lõike 1 kohaldamisalasse. (eespool punktis 141 viidatud kohtuotsus Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen *vs.* komisjon, punkt 281).

145 Neljandaks tuleb seoses konkurentsimoonutuse olemasoluga ühisturul meenutada, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et ehkki komisjonil on kohustus otsuse põhjendustes viidata vähemalt asjaoludele, millistel abi anti, kui need võimaldavad näidata, et abi võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubavahetust ja moonutada või

ähvardada moonutada konkurentsi, ei ole ta kohustatud tegema asjassepuutuvate turgude tegeliku olukorra, abisaajate ettevõtjate turuosa, konkureerivate ettevõtjate seisundi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse majanduslikku analüüsi. Lisaks ei pea komisjon juhul, kui abi on antud ebaseaduslikult, esitama tõendeid abi tegeliku mõju kohta konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele. Kui komisjonil oleks selline kohustus, viiks see nõue selliste liikmesriikide eelistamisele, kes annavad ebaseaduslikku abi, nende liikmesriikide ees, kes teavitavad komisjoni kavandatavast abist (vt selle kohta Üldkohtu 29. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-55/99: CETM *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-3207, punktid 100, 102 ja 103, Üldkohtu 11. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas T-152/99: HAMSA *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-3049, punkt 225, ja Üldkohtu 8. juuli 2004. aasta otsus kohtuasjas T-198/01: Technische Glaswerke Ilmenau *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-2717, punkt 215).

146 Konkreetsemalt piisab, kui komisjon tõendab, et vaidlusalune abi võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ja ähvardada kahjustada konkurentsi, ilma et oleks vajalik piiritleda asjaomane turg (vt Üldkohtu 6. septembri 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-304/04 ja T-316/04: Itaalia ja Wam *vs.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 64, ja Üldkohtu 11. veebruari 2009. aasta otsus kohtuasjas T-25/07: Iride ja Iride Energia *vs.* komisjon, EKL 2009, lk II-245, punkt 109 ja seal viidatud kohtupraktika).

147 Eeltoodud kohtupraktika alusel tuleb uurida, kas käesoleval juhul põhjendas komisjon vaidlustatud otsust piisavalt.

148 Mis esmalt puutub argumenti vaidlustatud otsuse põhjenduse ebapiisavuse kohta konkurentsimoonutuse või konkurentsimoonutuse ohu tõendamisel, siis märgib Üldkohus, et komisjon uuris vaidlustatud otsuse põhjendustes 102–114 vaidlusaluse meetme mõju konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele.

149 Mis esiteks puutub vaidlusaluse meetme mõjusse konkurentsile, siis tuleb märkida, et komisjon uuris vaidlustatud otsuse põhjendustes 102–111 vaidlusaluse meetme mõju ringhäälinguorganisatsioonide konkurentsile. Nii märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 105, et ta jääb selle seisukoha juurde, mida ta väljendas ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses, nimelt et maapealsete võrkude ringhäälinguorganisatsioonidele ja operaatoritele antud eelis töötab nende ringhäälinguorganisatsioonide kahjuks, kes kasutavad teistsuguseid platvorme.

150 Et seda seisukohta põhjendada ja sellega tõendada vastavalt EÜ artikli 87 lõikele 1, et vaidlusalune meede ähvardab moonutada konkurentsi, andes valikulise eelise, leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 106, et tasulise maapealse digitaaltelevisiooni pakkumine ja satelliidi kaudu tasulise televisiooni pakkumine on teataval määral asendatavad. Nendel tingimustel jõudis ta järeldusele, et kui „maapealse digitaalplatvormiga on edukalt käivitatud ja loodud tasulise televisiooni teenused – osaliselt tänu doteeritavatele dekoodritele – saavad need konkureerida teistel platvormidel pakutavate sarnaste teenustega".

151 Üldkohus tõdeb veel, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 107 püüdis komisjon oma järeldust põhjendada, tuginedes teistes liikmesriikides täheldatud arengutele.

152 Lisaks meenutas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 109, et Autorità garante della concorrenza e del mercato (konkurentsi- ja turujärelevalve asutus) oli ise leidnud, et eri tüüpi platvorme kasutavaid ringhäälinguorganisatsioone võib pidada Itaalia tasulise televisiooni turul võimalikeks konkurentideks.

153 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 111 juhtis komisjon ühelt poolt tähelepanu ühele uurimusele, mis kaudselt kinnitas, et vähendatud kuludega juurdepääs tasulise televisiooni turule moonutab konkurentsi, ja märkis teiselt poolt, et Sky Italia esitatud arvandmed kipuvad toetama seisukohta, et tasulise televisiooni turul esineb teatav konkurents.

154 Lõpuks tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 108 rõhutas komisjon eriti asjaolu, et vaidlusalune meede võeti kriitilisel ajal, mil paljudel maapealse analoogtelevisiooni vaatajatel seisab ees üleminek digitaaltelevisioonile ja neil on võimalik valida, kas investeerida satelliit- või maapealse ülekande vastuvõtuseadmetesse.

155 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et komisjon ei rikkunud oma põhjendamiskohustust seoses vaidlusaluse meetme mõjuga konkurentsile.

156 Teiseks, mis puutub vaidlusaluse meetme mõjusse liikmesriikidevahelisele kaubandusele, siis selgub vaidlustatud otsuse põhjendustest 113 ja 114, et komisjon leidis, et ringhäälingu- ja võrguteenuste turud on avatud rahvusvahelisele konkurentsile ning et kuna teatavaid ringhäälinguorganisatsioone või võrguoperaatoreid eelistatakse valikuliselt, siis on konkurents moonutatud nende operaatorite arvel, kes võivad olla pärit teistest liikmesriikidest. Seega leidis komisjon, et vaidlusalune meede kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

157 Eespool punktides 145 ja 146 meenutatud kohtupraktikat arvestades tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud otsust küsimuses, kas vaidlusalune meede võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust, põhjendas komisjon nõuetekohaselt.

158 Kui lisaks oletada, et hageja püüdis üldiselt väita, et komisjon rikkus EÜ artiklit 253, kui ta vaidlustatud otsuses kvalifitseeris vaidlustatud meetme riigiabiks EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, siis märgib Üldkohus, et komisjon uuris nimetatud otsuses kõigi selles sättes ette nähtud tingimuste täidetust. Esiteks uuris ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 80, kas vaidlusalune meede pärines riigi vahenditest. Teiseks uuris komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 81–101, kas vaidlusalune meede andis kasusaajatele majandusliku eelise. Kolmandaks tegi ta vaidlustatud otsuse põhjendustes 102–112 kindlaks, kas vaidlusalune meede moonutas või ähvardas moonutada konkurentsi. Ning lõpuks ja neljandaks uuris komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 113 ja 114, kas vaidlusalune meede võis mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.

159 Teiseks heidab hageja komisjonile ette, et ta ei täpsustanud vaidlustatud otsuses, kas põhjus, miks ta tunnistas vaidlusaluse meetme ühisturuga kokkusobimatuks, seondus tehnoloogilise neutraalsuse kriteeriumi järgimata jätmisega või tasulise televisiooni turule väidetava väiksemate kuludega sisenemisega. Selles osas piisab, kui meenutada, et nagu Üldkohus eespool punktis 109 juba otsustas, selgub vaidlustatud otsuse põhjendustest 104, 135 ja 140 sõnaselgelt, et vaidlusaluse meetme kokkusobimatus seondus otseselt tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtte rikkumisega ning et ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses oli komisjon avaldanud kahtlusi seoses sellega, kas tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtte rikkumine on vaidlusaluse meetme puhul vajalik. Järelikult tuleb ka käesolev argument põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

160 Kolmandaks, mis puutub dekoodrite tootjate olukorda, siis komisjon on vaidlustatud otsust õiguslikult piisavalt põhjendanud. Vaidlustatud otsuse põhjendustes 120–123 tõdes komisjon pärast seda, kui ta oli meenutanud neid kahtlusi, mis tal olid ametliku uurimismenetluse algatamisel olnud, et ei olnud võimalik täielikult välistada konkurentsimoonutust dekoodrite tootjate tasandil. Ta lisas siiski, et neid puudutavas

osas oli vaidlusalune meede igal juhul ühisturuga kokkusobiv. Vaidlustatud otsuse põhjenduses 168 märkis komisjon sellega seoses, et vaidlusalust meedet tuli pidada ühistes huvides eesmärgi saavutamiseks vajalikuks ja proportsionaalseks, kuna kõik dekoodrite tootjad, sealhulgas teistes liikmesriikides asuvad, võisid sellest kasu saada.

161 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et komisjon põhjendas vaidlustatud otsust nõuetekohaselt, leides et vaidlusalune meede kuulub ühelt poolt EÜ artikli 87 lõike 1 kohaldamisalasse ja on teiselt poolt EÜ asutamislepinguga vastuolus.

162 Kõigist eeltoodud kaalutlustest järeldub, et vaidlustatud otsus on EÜ artikli 253 nõuetega kooskõlas. Järelikult tuleb kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, mis puudutab määruse nr 659/1999 artikli 14 ning õiguspärase ootuse ja õiguskindluse põhimõtte rikkumist

Poolte argumendid

163 Hageja kinnitab, et vaidlustatud otsus eirab määruse nr 659/1999 artiklit 14 osas, milles see sätestab, et komisjon ei nõua abi tagastamist, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega.

164 Kõigepealt rikub vaidlustatud otsus õiguspärase ootuse põhimõtet selle tõttu, et erakorralised asjaolud viisid hageja mõttele, et vaidlusalune meede ei kujuta endast riigiabi.

165 Hageja väidab sellega seoses esiteks, et ta uskus õiguspäraselt, et vaidlusalune meede kuulub komisjoni poolt läbiviidava digiteerimise edendamise poliitika valdkonda, kuna komisjon oli oma teatise KOM(2004) 541 (lõplik) interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste koostalitlusvõime kohta (edaspidi „teatis") punktis 3.4.2 märkinud, et otsetoetused tarbijatele on üks vahend, mida liikmesriigid võivad kasutada, et ajendada ostma interaktiivsust võimaldavat ja koostalitlusvõimega dekoodreid, ning uskus seda enam, et selles teatises oli sõnaselge viide Itaalia toetustele.

166 Teiseks, kuna riigiabist kaudselt kasusaaja mõistet ei olnud kohtupraktikas veel selgelt defineeritud, ei saanud õiguspäraselt eeldada, hoolikas operaator mõistab, et tarbijatele suunatud abi teeb temast mitte ainult sellest abist kaudselt kasusaaja vaid selle ainsa kasusaaja, erandina kõigist teistest võimalikest kaudselt kasusaajatest. Hageja kinnitab sellega seoses, et kõiki teisi võimalikke kasusaajaid oleks ka tulnud käsitada kaudselt kasusaajatena, koos kõigi tagajärgedega, mida see tagastamise osas kaasa toob.

167 Seejärel rikub vaidlustad otsus ka õiguskindluse põhimõtet, kuna vaidlustatud otsuse põhjendustes 191–205 tagasinõutava abisumma väljaarvutamiseks toodud meetod ei ole tõhus, läbipaistev ega adekvaatne. Esiteks on raske või isegi võimatu kindlaks määrata ühte selles meetodis kasutatavat parameetrit, nimelt täiendavat vaatajate arvu, keda ainuüksi vaidlusaluse meetme võtmine tasulise televisiooni pakkumise kasuks otsustama ajendas. Selles osas ei suutnud komisjon tõendada, et kliendid ostsid

doteeritud dekoodreid selleks, et saada juurdepääs tasulise televisiooni teenustele. Teiseks on abi ja intressi suurust väga raske hinnata. Selles osas oleks komisjon pidanud vähemalt uurima väljapakutud mudelit ja võib-olla võrdlema seda teiste võimalike mudelitega, seda enam, et ükski menetluse pool ei olnud suuteline väidetava abi suurust ühel või teisel moel välja arvutama.

168 Komisjon, keda toetab Sky Italia, leiab, et hageja argumendid abi suuruse arvutamise meetodi kohta puudutavad pigem vaidlustatud otsuse täitmist kui selle seaduslikkust. Pealegi järgib vaidlustatud otsus ühenduse õiguse üldisi õiguspärase ootuse kaitse ja õiguskindluse põhimõtteid. Sellest tulenevalt oli komisjon vastavalt määruse nr 659/1999 artiklile 14 kohustatud määrama vaidlusaluse abi tagastamise.

Üldkohtu hinnang

169 Kõigepealt tuleb meenutada, et abiandmise tühistamine selle tagasinõudmise teel on selle ebaseaduslikuks tunnistamise loogiline tagajärg. Liikmesriigi kohustusega tühistada komisjoni poolt ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi andmine püütakse taastada varasem olukord (vt Üldkohtu 5. augusti 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-116/01 ja T-118/01: P & O European Ferries (Vizcaya) ja Diputación Foral de Vizcaya *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-2957, punkt 223 ja seal viidatud kohtupraktika),

mille tulemusena kaotab abisaaja eelise, mille ta on oma konkurentide ees turul saavutanud (vt Euroopa Kohtu 7. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas C-310/99: Itaalia *vs.* komisjon, EKL 2002, lk I-2289, punkt 99, ning Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-277/00: Saksamaa *vs.* komisjon, EKL 2004, lk I-3925, punkt 75 ja seal viidatud kohtupraktika).

170 Tuleb märkida, et vastavalt määruse nr 659/1999 artikli 14 lõikele 1 otsustab komisjon, juhul kui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, et kõnealune liikmesriik peab võtma kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt abi tagasi saada. Samas näeb see säte ette, et komisjon ei nõua abi tagastamist, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega.

171 Käesolevas asjas väidab hageja, et abi tagasinõudmine on vastuolus ühelt poolt õiguspärase ootuse kaitse põhimõttega ja teiselt poolt õiguskindluse põhimõttega.

172 Esiteks tuleb seoses väidetava õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisega meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on õigus nõuda õiguskindluse kaitset, mis on üks aluspõhimõtteid, igal eraõiguslikul isikul, kes on olukorras, kus administratsioon on talle täpseid tagatisi andes tekitanud põhjendatud lootusi. Sellisteks tagatisteks on täpne, tingimusteta ja vastastikku kooskõlas olev teave, mis olenemata selle edastamise vormist on pärit volitatud ja usaldusväärsest allikast (Üldkohtu 21. juuli 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-66/96 ja T-221/97: Mellett *vs.* Euroopa Kohus, EKL AT 1998, lk I-A-449 ja II-1305, punktid 104 ja 107). Keegi ei saa aga tugineda selle põhimõtte rikkumisele, kui puuduvad administratsiooni poolt antud konkreetsed tagatised (Üldkohtu 18. jaanuari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-290/97: Mehibas Dordtselaan *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-15, punkt 59, ja Üldkohtu 19. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas T-273/01: Innova Privat-Akademie *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-1093, punkt 26).

173 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt, võttes arvesse komisjoni kohustust vastavalt EÜ artiklile 88 riigiabi kontrollida, võivad abi saavad ettevõtjad reeglina tugineda õiguspärasele ootusele abi seaduslikkuse osas ainult siis, kui abi andmisel on järgitud nimetatud artiklis ette nähtud menetlust. Hoolikas ettevõtja peab suutma tavaliselt kindlaks teha, kas kõnealust menetlust on järgitud, isegi kui asjaomane liikmesriik vastutab abi andmise otsuse ebaseaduslikkuse eest sellisel määral, et abi andmise otsuse tühistamine oleks vastuolus hea usu põhimõttega (Üldkohtu 12. septembri 2007. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-239/04 ja T-323/04: Itaalia ja Brandt Italia *vs.* komisjon, EKL 2007, lk II-3265, punt 154 ja seal viidatud kohtupraktika).

174 Hageja kinnitab siiski, et käesoleval juhul põhjendasid tema õiguspärast ootust vaidlusaluse meetme õiguspärasuse osas kaks erakorralist asjaolu.

175 Ta nimetab esiteks teatise punkti 3.4.2, mis viitab sõnaselgelt vaidlusalusele meetmele ja märgib, et liikmesriigid võivad doteerida tarbijahinda.

176 Kuid vastupidi hageja kinnitusele ei kujuta teatise punktis 3.4.2 sisalduv märge endast komisjoni poolt antud tagatist vaidlusaluse meetme seaduslikkusele. Otse vastupidi, kuna komisjon märgib nimetatud punktis sõnaselgelt, et „[s]ellised tarbijahinna doteerimised peaksid olema tehnoloogiliselt neutraalsed, nendest tuleb teatada komisjonile ja need peavad olema kookõlas riigiabi eeskirjadega", siis ei saanud teatis tekitada hoolikas ettevõtjas põhjendatud ootust, et vaidlusalune meede on riigiabi eeskirjadega kooskõlas. Hoolikas ettevõtja oleks pidanud mitte ainult teadma seda, et vaidlusalune meede ei olnud tehnoloogiliselt neutraalne, vaid ka seda, et sellest ei olnud komisjonile teatatud ja selleks ei olnud luba antud.

177 Teiseks tuleb tagasi lükata ka see hageja argument, mille kohaselt on abi kaudne laad samuti erakorraline asjaolu, mis võis tekitada õiguspärase ootuse. Nagu iga hoolikas ettevõtja, oleks hageja pidanud teadma, et abi kaudne laad ei mõjuta mingil moel selle tagasinõudmist. Sellega seoses tuleb eriti rõhutada, et vastupidi hageja väidetele on tarbijatele antav abi kindlaksmääratud abivorm, nagu selgub EÜ artikli 87 lõike 2 punktist a, ning sellest tuleb teatada ja selleks luba saada, nagu iga muu abivormi puhul, millest võimalikud kasusaajad on kaudsed.

178 Seega tuleb argument õiguspärase ootuse rikkumise kohta lükata põhjendamatuse tõttu tagasi.

179 Teiseks tuleb märkida seoses väidetava õiguskindluse põhimõtte rikkumisega, et nimetatud põhimõte nõuab, et õigusnormid oleksid selged ja täpsed, ning selle eesmärk on tagada ühenduse õiguse kohaldamisalasse kuuluvate asjaolude ja õigussuhete ette ennustatavus (Euroopa Kohtu 15. septembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-199/03: Iirimaa *vs.* komisjon, EKL 2005, lk I-8027, punkt 69).

180 Seda põhimõtet on rikutud, kuna ühelt poolt on raske, kui mitte võimatu teha kindlaks vaidlustatud otsuses toodud arvutusmeetodi ühe parameetri täpset väärtust, nimelt täiendavat televaatajate arvu, keda vaidlusaluse meetme võtmine tasulise televisiooni pakkumise kasuks otsustama ajendas, ja teiselt poolt on abi ja intressi suuruse arvutamine väga raske.

181 Samas tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei nõua ükski säte komisjonilt, et ta ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi tagastamist määrates fikseeriks tagastatava abi täpse summa. Piisab sellest, kui komisjoni otsus sisaldab andmeid, mis võimaldavad otsuse adressaadil iseseisvalt ja liigsete raskusteta selle summa kindlaks määrata (Euroopa Kohtu 12. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas

C-415/03: komisjon *vs.* Kreeka, EKL 2005, lk I-3875, punkt 39; Euroopa Kohtu 18. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-441/06: komisjon *vs.* Prantsusmaa, EKL 2007, lk I-8887, punkt 29, ja Euroopa Kohtu 14. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-419/06: komisjon *vs.* Kreeka, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 44).

182 Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et ühenduse asjakohaste sätete puudumisel nõutakse ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi tagasi siseriiklikus õiguses sätestatud korra kohaselt. Selle otsuse täitmisega seotud vaidluste lahendamine on siseriikliku kohtu pädevuses (vt Üldkohtu 31. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas T-354/99: Kuwait Petroleum (Nederland) *vs.* komisjon, EKL 2006, lk II-1475, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).

183 Lõpuks tuleb lisada, et liikmesriigi kohustus arvutada täpne tagasinõutav summa on osa üldisemast lojaalse koostöö tegemise kohustusest, mis seob vastastikku komisjoni ja liikmesriike asutamislepingu riigiabi käsitlevate eeskirjade rakendamisel (eespool punktis 69 viidatud kohtuotsus Madalmaad *vs.* komisjon, punkt 91).

184 Eespool punktides 181–183 viidatud kohtupraktikast tuleneb, et kui pöördutakse siseriikliku kohtu poole, siis on see tema ülesanne võtta seisukoht selle riigiabi summa kohta, mille tagasinõudmise on komisjon määranud, esitades eelnevalt vajadusel eelotsuse küsimuse Euroopa Kohtule.

185 Sellest järeldub, et hageja argument väidetava õiguskindluse põhimõtte rikkumise kohta tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

186 Eespool punktides 178 ja 185 tehtud järeldustest tuleneb, et neljas väide tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

187 Kuna ükski hageja hagi põhjenduseks esitatud väidetest ei ole põhjendatud, tuleb jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

188 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni ja Sky Italia nõuetele hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista komisjoni ja Sky Italia Srl-i kohtukulud välja Mediaset SpA-lt, kes kannab ühtlasi ise oma kohtukulud.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 15. juunil 2010 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust ..... II - 2349

Menetlus ja poolte nõuded ..... II - 2354

Hagiavalduse lisa A.8 vastuvõetavus ..... II - 2355

Poolte argumendid ..... II - 2355

Üldkohtu hinnang ..... II - 2356

Hagiavalduse nende lisade vastuvõetavus, mis on kohtumenetluse keelde tõlkimata ..... II - 2358

Poolte argumendid ..... II - 2358

Üldkohtu hinnang ..... II - 2359

Väited ..... II - 2361

Selle väite vastuvõetavus, mille kohaselt on 2004. aasta rahandusseaduse artikli 4 lõike 1 kohaldamisala kindlaksmääramisel tehtud ilmne hindamisviga ..... II - 2362

Poolte argumendid ..... II - 2362

Üldkohtu hinnang ..... II - 2363

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud EÜ artikli 87 lõiget 1 ..... II - 2364

Esimese väite teine osa, mille kohaselt ei ole majanduslikku eelist ..... II - 2364

– Poolte argumendid ..... II - 2364

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2366

Esimese väite esimene osa, mis käsitleb kaudselt kasusaaja mõistet ..... II - 2370

– Poolte argumendid ..... II - 2370

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2372

Esimese väite kolmas osa, mille kohaselt ei ole vaidlusalune meede valikuline ..... II - 2373

– Poolte argumendid ..... II - 2373

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2374

Esimese väite neljas osa, mille kohaselt ei olnud konkurentsi moonutamist ..... II - 2375

– Poolte argumendid ..... II - 2375

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2379

Teine väide, et vaidlusaluse meetme ühisturuga kokkusobivuse hindamisel EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses on tehtud ilmne hindamisviga ja on ilmselt rikutud õigusnormi ... II - 2383

Hagiavalduse paragrahvides 93–96 esitatud argumentide vastuvõetavus ..... II - 2383

– Poolte argumendid ..... II - 2383

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2384

Teise väite esimene osa, mis käsitleb viga järelduses, mille kohaselt vaidlusalune meede ei aita kaasa turutõrgete kõrvaldamisele ..... II - 2385

– Poolte argumendid ..... II - 2385

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2387

Teise väite teine osa, mis käsitleb viga järelduses, mille kohaselt vaidlusalune meede ei olnud turutõrgete kõrvaldamiseks vajalik ja proportsionaalne vahend ..... II - 2389

– Poolte argumendid ..... II - 2389

– Üldkohtu hinnang ..... II - 2390

Kolmas väide, mille kohaselt on rikutud EÜ artiklit 253 ..... II - 2391

Poolte argumendid ..... II - 2391

Üldkohtu hinnang ..... II - 2392

Neljas väide, mis puudutab määruse nr 659/1999 artikli 14 ning õiguspärase ootuse ja õiguskindluse põhimõtte rikkumist ..... II - 2398

Poolte argumendid ..... II - 2398

Üldkohtu hinnang ..... II - 2400

Kohtukulud ..... II - 2405